

19741
GK-146

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

15 Temmuz 2013

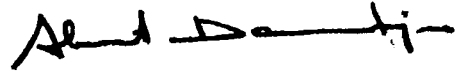
Sayı : 66625779-026.20-2013/208814
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Gürkut
Acar/7/19741

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.04.2013 tarih ve 43452547-120.07-116318 sayılı yazıları.

Antalya Milletvekili Gürkut Acar'ın ilgede kayıtlı 7/19741 sayılı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışışleri Bakanı

Ek:1

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(66625779-026.21 -2013/208814sayılı yazının ekidir)

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRKUT ACAR'IN YÖNELTTİĞİ
7/19741 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT

SORU:

Irak Türkmen Cephesi lideri Erőad el Salihi ile Mustafa K. Erdemol'un Cumhuriyet Gazetesi'nde yayınlanan söyleşisinde, Iraklı Türkmenlere sahip çıkılmadığı yönünde Őikâyetlerde bulunduğu görölmektedir.
Bu kapsamda;

1. Türkiye'nin yıllardır açılmasını talep ettiği Ovaköy sınır kapısına Barzani'nin engel olduğu doğru mudur? Bu kapı neden açılmamaktadır?
2. Türkiye'nin; Suriye'deki "Özgür Suriye Ordusu" isimli örgüte yardım ederken Irak'taki Türkmenlere yardım etmediği doğru mudur?
3. Türkiye'nin yaptığı yardımların sadece Sünni Türkmenlere yapıldığı, böylece Türkmenler arasında mezhep farkı gözetildiği doğru mudur?
4. Hezil Çayından coğrafi olarak en uygun geçiş noktasının Ovaköy olduğu, Kürt bölgesini by-pass ederek Türkmen bölgelerine ve giderek Musul ve Kerkük'e inen en kestirme koridorun burası olduğu doğru mudur? Böyle ise buna rağmen ikinci sınır kapısının Ovaköy'ün 20 kilometre doğusundan ve Kürt bölgesinden açılmasına ilişkin protokol imzalandığı doğru mudur?
5. Türkiye'nin Ovaköy sınır kapısını açtıracak gücü yok mudur?
6. Nüfusunun tamamı Türkmenlerden oluşan 300.000 nüfuslu Telafer'in 2005'ten bu yana Kürtler tarafından baskı altında tutulduğu, Türkiye'nin Telafer'i koruyacak gücünün olmadığı doğru mudur? Oradaki Türkmenleri korumak için ne gibi tedbirler alınmaktadır? "Sıfır Sorun Politikası"nın Türkiye açısından Türkmenleri de sıfırlamak anlamına geldiği doğru mudur?
7. Kürtlerin anayasaya aykırı olarak imzaladığı ve Türkiye'nin taraf olmaya başladığı petrol anlaşmaları kimlerle yapılmıştır? Irak merkezi yönetiminin devre dışında bırakılması Irak Anayasası'na aykırı ise devlet olarak nasıl böyle bir hukuksuzluğa karışılmıştır?
8. Bu anlaşmalardaki imzalar kimlere aittir?
9. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Irak'a gittiğinde her grupla görüştüğu ancak Türkmenlerle görüşmediği doğru mudur?
10. "Irak'ta etnik temizlik hazırlığı var ve işe Türkmenlerden başlanacak" denilmektedir. Türkiye böyle bir gelişme olasılığına karşı ne önlemler almaktadır? Yanı başımızda ikinci bir Balkan Harbi faciasının yaşanacağı bir coğrafya olmaması için neler yapılacaktır?

CEVAP:

Türkiye, Irak'taki Türkmenlere, asli unsuru oldukları bu ülkede anayasal haklarını layıkıyla kullanmaları, Irak toplumu içinde siyasi, ekonomik ve sosyal bakımdan en iyi konuma ulaşmaları için gereken her türlü desteği vermektedir. Türkiye bu desteğini, Irak'taki tüm gruplara ayırım yapmadan verdiği gibi, Türkmenler arasında da hiçbir ayırım gözetmeksizin sunmaktadır. Türkmen soydaşlarımızın birlik ve bütünlüğünün korunması, iç dayanışmasının pekiştirilmesi ve tüm alanlarda temsil kabiliyetinin artırılması için çaba gösteren ülkemizin, bu amaçların tersi istikamette sonuçlara yol açabilecek bir tutum içinde bulunması hiçbir şekilde düşünülemez. Hatırlanacağı üzere, ülkemiz, 2004-2008 yıllarında Telafer'e hâkim olan kutuplaşma ve Őiddeti sona erdirmek amacıyla seferber olmuş, Telaferli Sünni ve Őii

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(66625779-026.21 -2013/208814sayılı yazının ekidir)

aŐiret liderlerini 24-28 Őubat 2011 tarihlerinde İstanbul'da biraraya getirerek, aralarında bir barıŐ anlaŐması imzalamalarını temin etmiŐti.

Kerkük'ten Selahaddin'e, Telafer'den Diyala'ya Türkmen soydaşlarımızın Irak'ta huzur ve güvenlik içinde yaŐamlarını idame ettirmeleri ölkemizin temel önceliklerindendir. Türkmen hak ve menfaatlerinin gözetilmesi, herhangi bir ayırım gözetmeksizin görüŐtüĐümüz tüm Iraklı siyasetçiler nezdinde takip ettiğimiz bir husustur. Sadece Iraklı değil, bölgesel ve uluslararası düzeydeki muhataplarımızla da Türkmenlerin karşı karŐıya oldukları sıkıntıları ve bunların aÇılmasına yönelik beklenti ve isteklerini ele almaktayız. Bu süreçte, Türkmen toplumunun tüm temsilcileri ve kanaat önderleriyle tabiatıyla bütün iletişim kanallarımız daimi surette açık olup, gerek ölkemizde gerek Irak'ta çeŐitli vesilelerle her seviyede görüŐmeler yapılmaktadır. Bu kapsamda 2011 yılı Mart ayında Irak'ı ziyaret eden Sayın BaŐbakanımızın "Türkmenlerle görüŐmediĐi" iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. Sayın BaŐbakanımız anılan ziyaretinde Irak Meclisi'nde görev yapan Türkmen milletvekilleriyle de biraraya gelmiŐtir.

Bir ölkyle kara hudut kapısının faaliyete geçebilmesi için sınır komŐusu ölkenin de mutabakatının bulunması, diğer yandan iki ölk hudut kapılarının yol güzergâhı ve kapı tesis edilecek yerlerin koordinasyon içinde belirlenerek uyumlu ve eŐ zamanlı inŐa edilmesi gerekmektedir. Türkiye ve Irak arasında açılması öngörölen sınır kapılarına dair süreç de bu anlayıŐ içinde yürütölmektedir. Bu konuda hazırlanan anlaŐma taslağı Irak tarafına iletilmiŐ olup yanıt beklenmektedir.

Her yıl önemli oranlarda büyüme kaydeden bir ölk olarak Türkiye'nin ana önceliklerinden birisi artan enerji talebini karŐılamak ve bu suretle enerji arz güvenliğini sağlamaktır. Güvenli, sürdürölebilir ve uygun maliyetli enerji kaynaklarına erişim ölkemiz için büyük önem taŐımaktadır. Bu bakımdan, büyük miktarlarda kanıtlanmış petrol ve gaz rezervleri ile Türkiye'ye yakınlığı gözönüne alındığında Irak, ölkemiz için önemli bir kaynak ölk olma potansiyelini haizdir. Esasen Irak'ın hidrokarbon kaynaklarının önemli bölümünün Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden uluslararası piyasalara erişimi tüm Irak halkının refahı ve geleceği açısından büyük önem taŐımaktadır.

Hâlihazırda, 20'ye yakın ölkeden 40 civarında őirket IKBY ile 50 civarında üretim paylaŐım sözleşmesi (ÜPS) imzalamıŐtır. Bunlar arasında küçük ve orta ölçekli őirketlerin yanısıra ExxonMobil ve Chevron gibi küresel enerji őirketleri de yer almaktadır. IKBY, neticelendirdiği bu sözleşmelerin Irak Anayasası ile uyumlu olduğunu her vesileyle beyan etmektedir. Nitekim Irak Anayasası'nın 112. maddesi, Anayasa'nın kabul edildiği 15 Ekim 2005 tarihinde mevcut olan sahalardan çıkarılan petrol ve gaza ilişkin hükümleri düzenlemekte ve bu çerçevede söz konusu petrol ve gazın yönetiminin Federal Hükümet tarafından, ilgili bölgesel yönetim ve vilayetlerle işbirliği halinde gerçekleştirilmesi gerektiğini belirtmektedir. IKBY'nin bugüne kadar akdettiği tüm ÜPS'ler yeni sahalara yöneliktir. Öte yandan, Irak Anayasası'nda da belirtildiği üzere Irak'ın hidrokarbon zenginlikleri tüm Irak halkına aittir.

Ölkemiz, her alanda olduğu gibi enerji alanında da Irak ve bu meyanda IKBY ile ilişkilerini Irak Anayasası'na uygun olarak yürötmektedir. Ayrıca, IKBY'nin kamu ve özel firmalarla yaptığı ticari sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabidir ve uluslararası anlaŐma olarak nitelendirilmesi söz konusu değildir.

Irak'ın istikrarı, birliği, güvenliği ve toprak bütönlüğünü korumaya yönelik ilkeli

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(66625779-026.21 -2013/208814sayılı yazının ekidir)

yaklaşımımız ülkemizin dış politika öncelikleri arasında yer almaya devam etmektedir.